

VERENIGING VOOR SPORT EN RECHT

JURYRAPPORT 2010

De jury heeft dit jaar zes scripties ter beoordeling voorgelegd gekregen. Daarvan hebben drie scripties de bijzondere aandacht van de jury getrokken. Uiteindelijk bleven er twee scripties over die beiden de prijs hadden kunnen winnen. Eén van die scripties had als onderwerp “De contractspeler in het amateurvoetbal en het collectief arbeidsrecht”, geschreven door Mr Nienke Zuidam. Het onderwerp en de wijze waarop Nienke Zuidam aan dat onderwerp uitvoering heeft gegeven geven blijk van een grote mate van originaliteit en praktische toepasbaarheid. De scriptie verdient naar het oordeel van de jury een eervolle vermelding.

De jury is van oordeel dat de Prof.Mr N.J.P. Giltay Veth Scriptieprijs 2010 van de Vereniging Voor Sport en Recht dient te worden toegekend aan

Mr Gerke Berenschot

voor zijn scriptie:

“Schendt dopingbestrijding mensenrechten?”

Gerke Berenschot heeft over een weerbarstig onderwerp op een toegankelijke wijze geschreven, voorzien van een uitgebreid notenapparaat dat door de gekozen indeling een integraal onderdeel vormt van tekst en inhoud van de scriptie. Gerke Berenschot geeft er blijk van dat het onderwerp dat hij in zijn scriptie behandelt hem zit als een jas. Er is juridische diepgang van het onderwerp, ook in rechtsvergelijkende zin, waardoor de scriptie een bovengemiddelde wetenschappelijke inhoud heeft, zonder dat de praktische toepasbaarheid uit het oog wordt verloren.

De jury waardeert het zeer, wanneer een scriptie ook een eigen mening bevat en aanbevelingen geeft voor oplossingsrichtingen. Beide zijn in de scriptie van Gerke Berenschot in royale mate terug te vinden.

De onderzoeksvraag die Gerke Berenschot zich heeft gesteld luidt “Schendt dopingbestrijding mensenrechten?”. Daarbij heeft hij zich voornamelijk gericht op de waarborgen die volgen uit artikel 6 EVRM. Hij komt tot de conclusie dat dopingbestrijding structureel mensenrechten schendt en verdedigt het standpunt

dat de structuur van de dopingbestrijding ondoorzichtig is en dat er om die reden niet wordt voldaan aan het doel van de WADA Code, te weten harmonisatie, en voorts dat een gebrek aan harmonisatie leidt tot rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid, waardoor inbreuk wordt gemaakt op fundamentele rechten van sporters. Gerke Berenschot neemt in zijn scriptie als uitgangspunt dat dopingbestrijding noodzakelijk is, maar stelt aan de orde dat dat niet hoeft samen te gaan met overmatige inbreuken op burgerrechten van sporters. Naar het oordeel van de schrijver zijn de onvolkomenheden in de huidige regelgeving verklaarbaar gezien de snelheid waarmee wereldwijd een effectieve anti doping organisatie werd opgezet. Het gevolg daarvan is dat de nadruk ligt op vermeende efficiency in plaats van op zorgvuldigheid. Gerke Berenschot is van oordeel dat een verbetering van de fundamentele rechten van sporters zal leiden tot een groter draagvlak binnen de samenleving en dus tot een meer effectieve dopingbestrijding. Eén van de conclusies uit de scriptie is dat de WADA Code onvoldoende belang hecht aan procedurele waarborgen, waarvan de grondslag is te vinden in het EVRM.

Gerke Berenschot betoogt in zijn scriptie dat sancties op dopingvergrijpen de mogelijkheid kunnen inhouden van een levenslang beroepsverbod en punitieve boetes die kunnen oplopen tot EUR 300.000. Dergelijke sancties zijn doorgaans strenger dan straffen in het strafrecht. Voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens zijn dergelijke straffen reden om aan te nemen dat er sprake is van een "criminal charge". De atleten genieten echter niet dezelfde rechtsbescherming als in het strafrecht. Naar het oordeel van Gerke Berenschot levert dit strijdigheid op met het recht op een eerlijk proces als vastgelegd in artikel 6 EVRM. Met betrekking tot een aantal door het EVRM beschermde rechten bevindt de dopingregelgeving zich op de grens van het toelaatbare, aldus de schrijver. Inbreuken op een grondrecht kunnen worden toegestaan als er sprake is van een legitiem doel en de inbreuk doelmatig en proportioneel is. De volksgezondheid is in dit geval een legitiem doel. Echter, een schorsing als gevolg van een genotsmiddel dat niet de prestatie bevordert, is niet doelmatig. Uitsluiting van de burgerlijke rechter is op geen enkele wijze proportioneel, daarenboven staan de sancties niet in verhouding tot het vergrijp.

Tenslotte bestaat er in geval van een onrechtmatige sanctie (bijvoorbeeld als de B staal negatief blijkt te zijn) geen verplichting voor de officiële instanties om de schade te vergoeden, zo betoogt Gerke Berenschot in zijn scriptie. In de scriptie wordt verdedigd dat schending van de dopingregelgeving zou moeten kunnen leiden tot civiele schadeplichtigheid. Gerke Berenschot plaatst kritische kanttekeningen bij het feit dat de dopingregelgeving niet of nauwelijks is te toetsen door een onafhankelijke rechter, omdat de dopingregelgeving de gang naar de burgerlijke rechter uitdrukkelijk uitsluit.

Gerke Berenschot verdedigt in zijn scriptie de opvatting dat het dopingbeleid en de anti doping instanties onder controle dienen te worden gebracht van de nationale overheden. Daarmee wordt de dopingbestrijding ook onder de verantwoordelijkheid van de overheid gebracht. In een democratische rechtstaat controleren het parlement en de rechter de overheid. De overheden hebben zich verbonden aan mensenrechtenverdragen. Parlement, nationale en Europese rechter kunnen waarborgen dat deze mensenrechten worden gerespecteerd en

hebben daar ook de instrumenten voor. Een anti doping regelgeving die evenwichtig is en ook de rechten van de atleet waarborgt, zal leiden tot meer acceptatie van de dopingbestrijding en minder wantrouwen jegens de uitvoerende organisaties.

Gerke Berenschot komt in zijn scriptie tot een aantal aanbevelingen die enerzijds de dopingregelgeving meer vatbaar maken voor rechterlijke toetsing en anderzijds beogen de fundamentele rechten van de atleten te respecteren.

Op grond van het vorenstaande heeft de jury unaniem besloten de Scriptieprijs 2010 van de Vereniging Voor Sport en Recht toe te kennen aan Gerke Berenschot.

Zeist, 11 november 2010

Mr M. Boetekees
Secretaris

Mr H.J.A. Knijff
Voorzitter

Mr E.C.B. Adriaanse
Lid